

KOOS SUUDAME PALJU VÄÄRTUSKASVATUS KÄSIKÄES LAPSEVANEMATEGA

Merike Mitt

Tartu Ülikooli Eetikakeskuse
väärtuskasvatuse koolitaja, nõustaja ja
kriitiline sõber

Merike Mitt

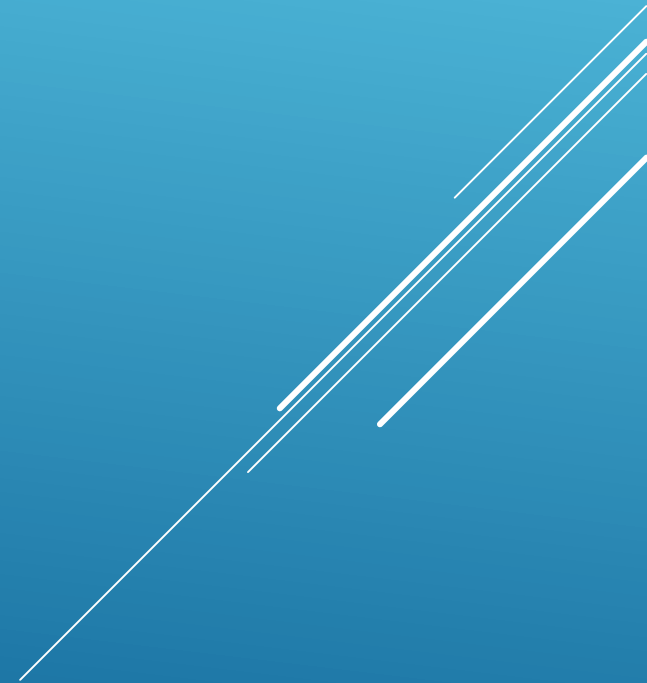
SÕNAD

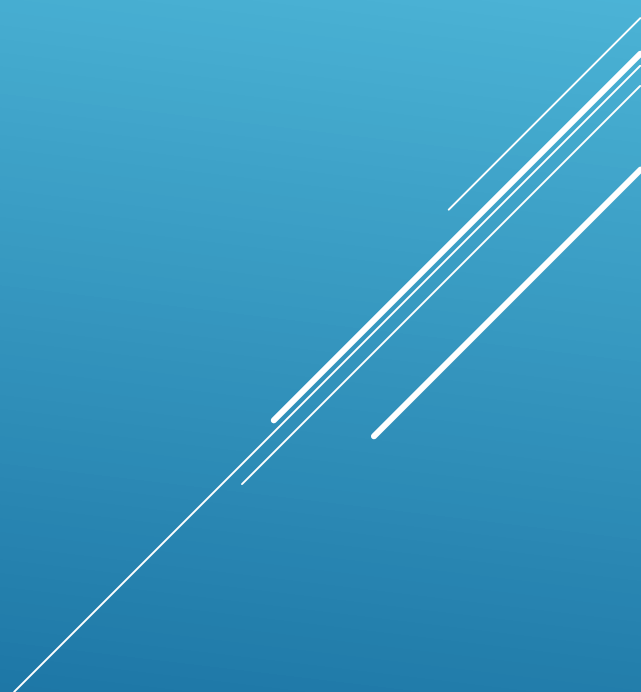
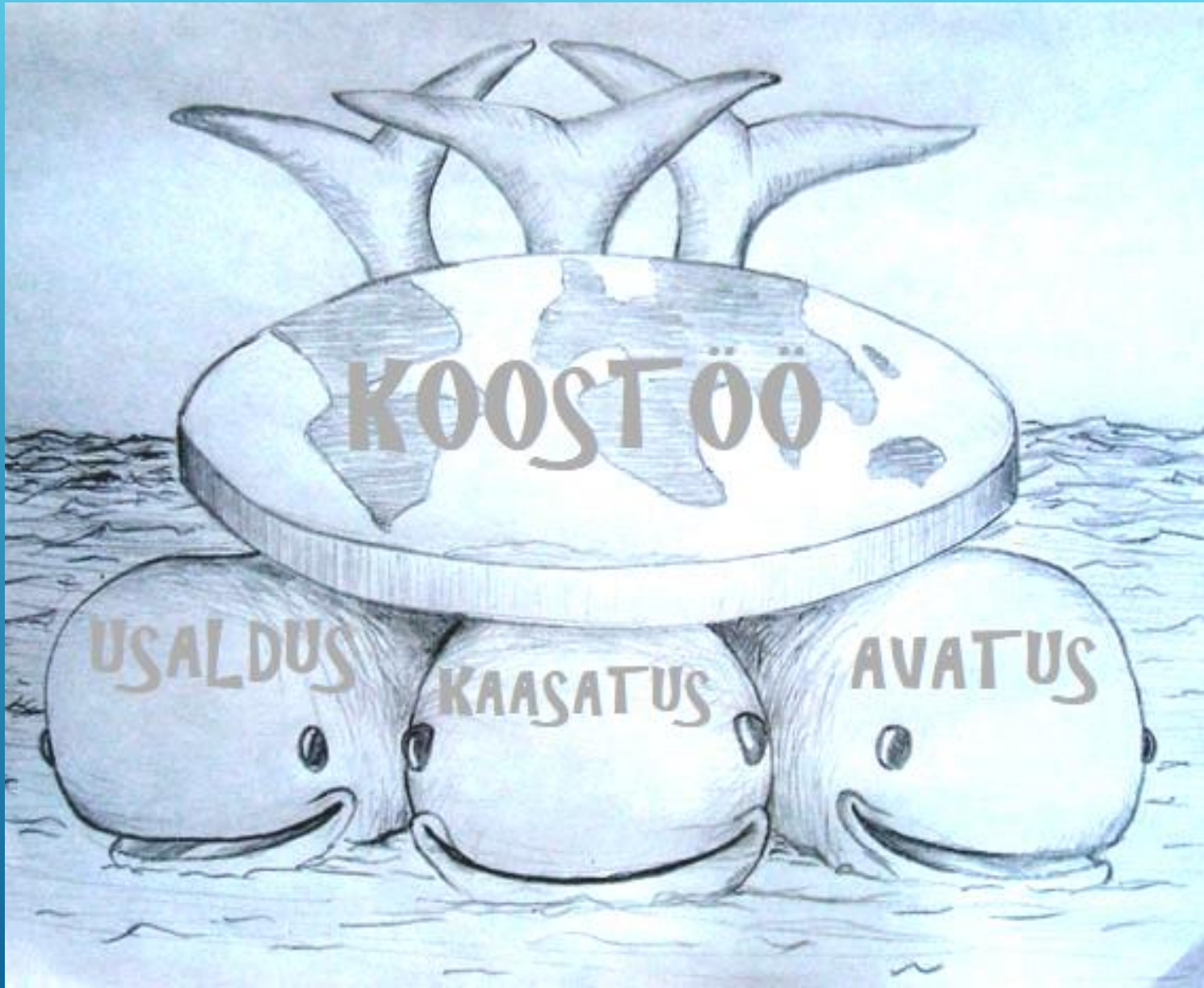

RAA

**Abiks lasteaiaõpetajale –
loo lapsevanematest toetav meeskond grupiprotsesside kaudu**

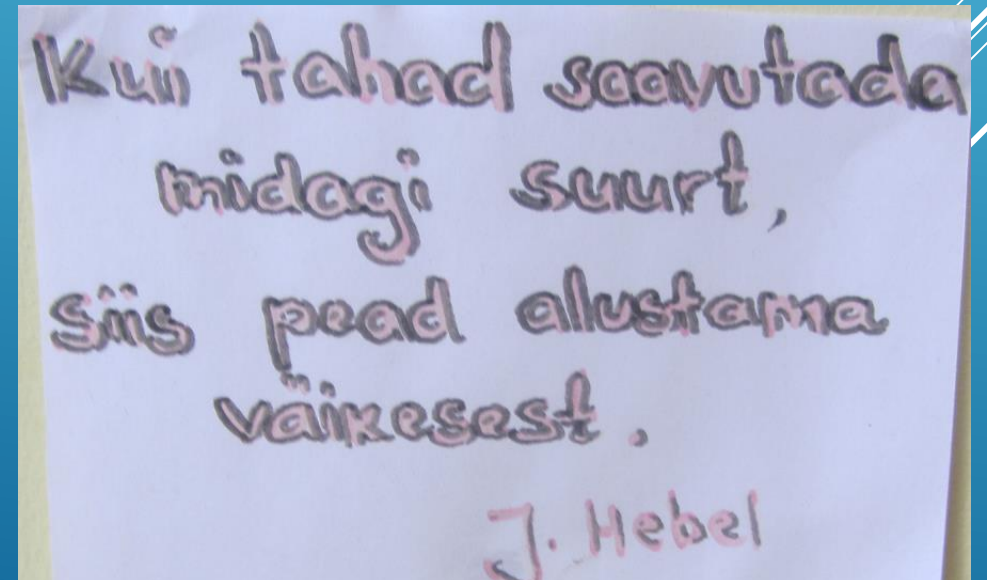
MIS ON KOOSTÖÖS
LAPSEVANEMATEGA
KÕIGE TÄHTSAM?

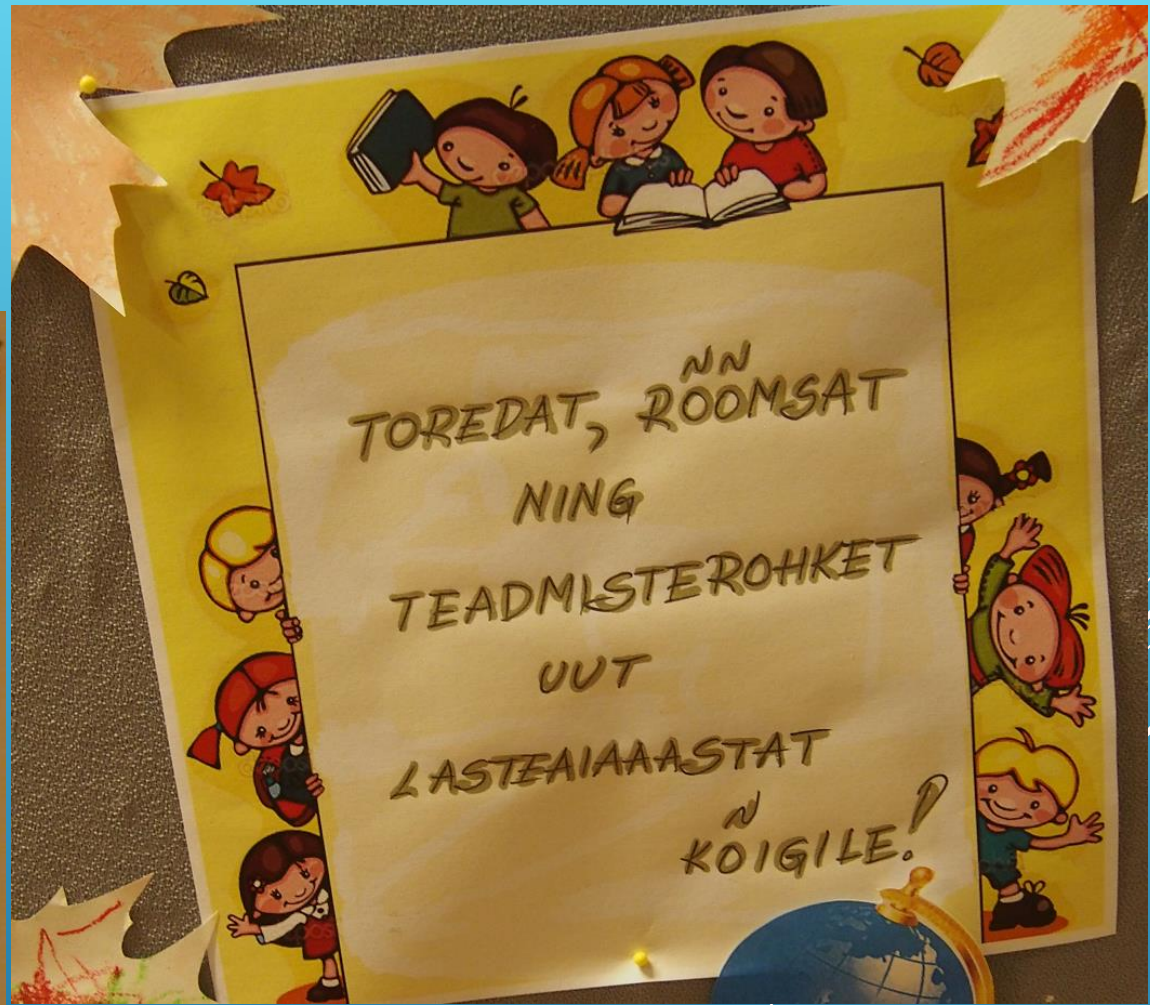

MIKS INIMESED ASJU EI TEE...

- ▶ 1. Oskuste puudumine
- ▶ Pole võimalust – nn süsteem ei toeta
- ▶ Pole motivatsiooni

ESMAMULJET EI SAA JÄTTÄ MITU KORDA

HEA LAPSEVANEM!

PALUN SULE ALATI
ENDA JÄREL VÄRAV!

SEE ON SU OMA LAPSE
TURVALISUSE HUVIDES.

LASTEAIJA
TERRITOORIUMIL
VÕÕRASTEL VIIBIMINE
KEELATUD

**ÄRA
PARGI
VÄRAVA
ETTE!**

1/5

TEELAHÄLKE

AITÄH!
SULLE!

KUI TULEN VÖI
LÄHEN
SEDA MA TEANI
ET VÄRAVA JA RIIVI
MA **SULGEMA** PEAN!

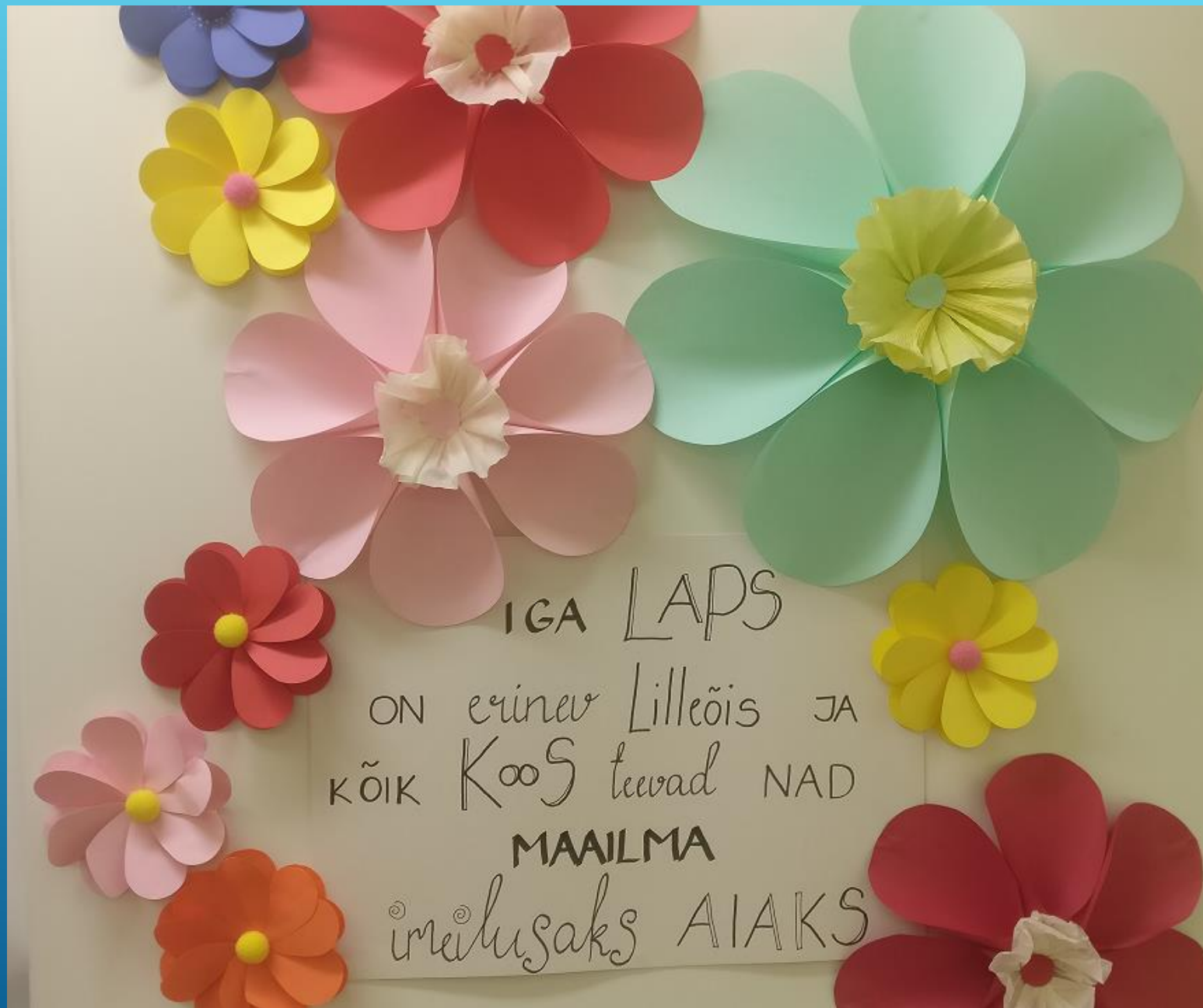
**AUSTATUD LAPSEVANEM.
SULGE VÄRAV RIIVIGA –
SISENEDES JA
VÄLJUDES!
TAGAD LAPSELE
TURVALISUSE ÕUEALAL.**

JULGELT MEIE SEKKA ASTU!

WOTAME SIND RÖÖMSALT

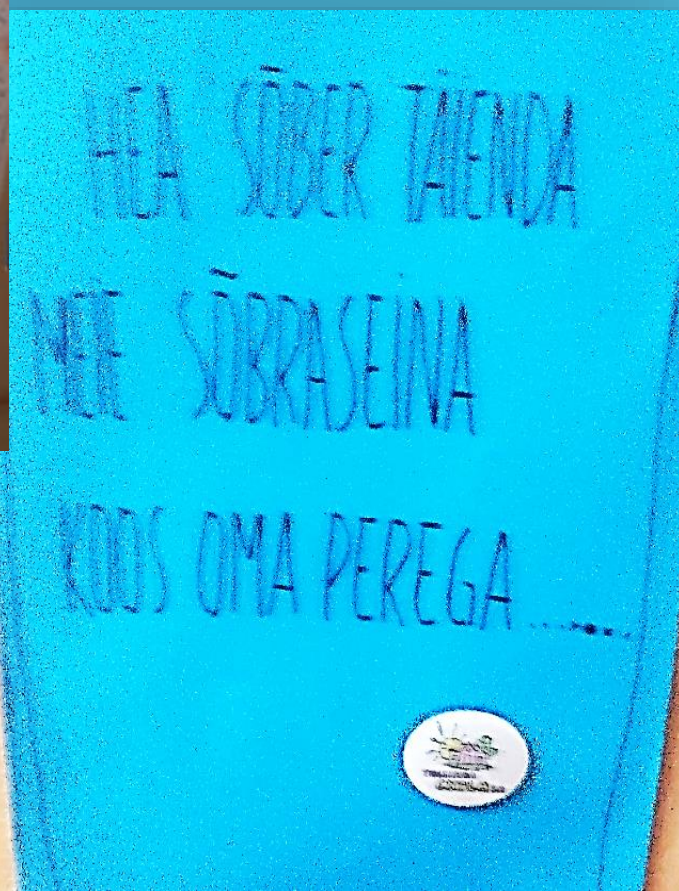
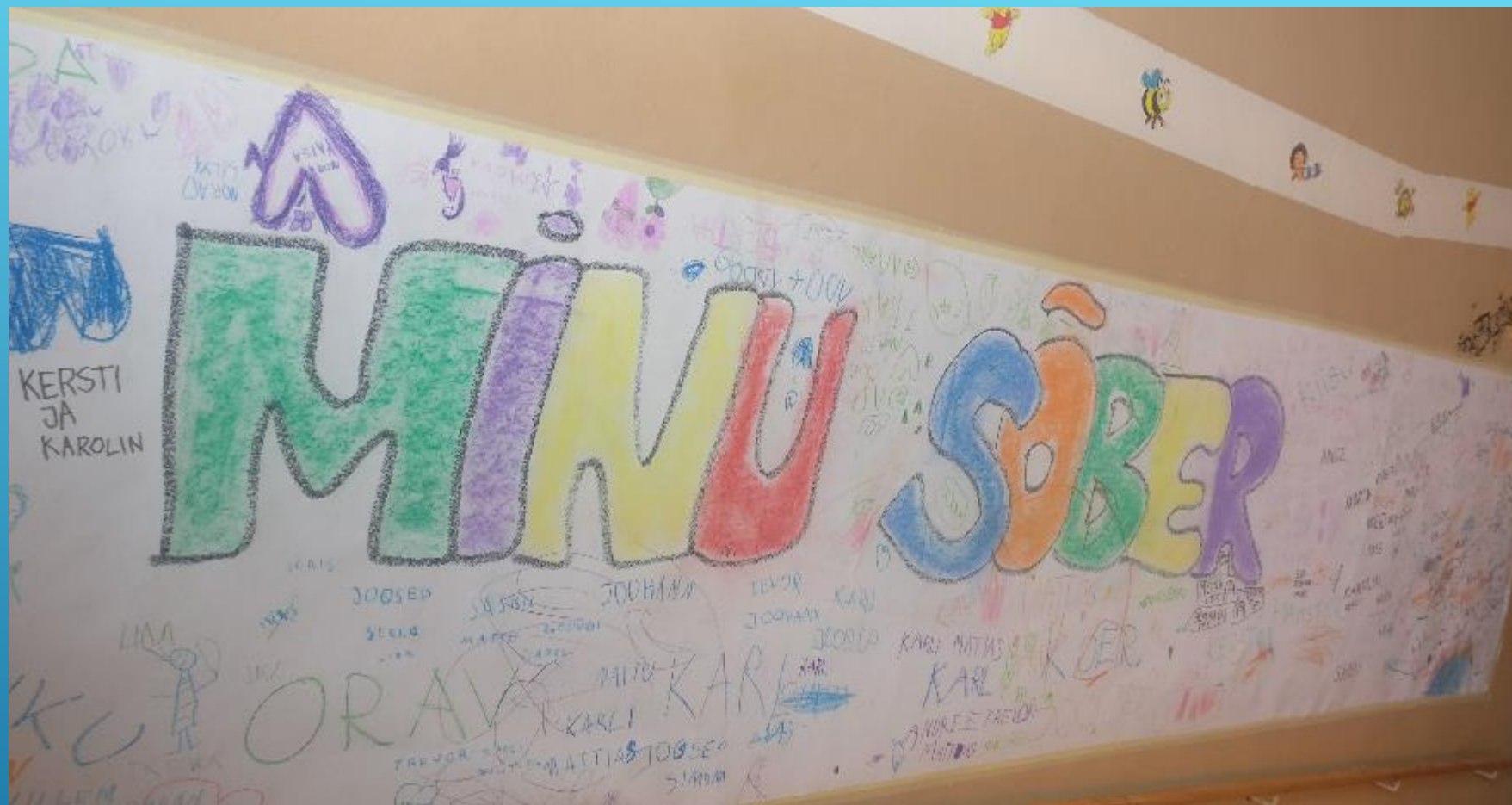
VASTU!

IGA LAPS
ON erinev Lilleõis JA
KÕIK KÕOS teevad NAD
MAAILMA
imeilusaks AIAKS

TÄNA TULEB
ILUS PÄEV!

Mõnusad loollõhna Sahtel

TÄNAME!

ME SAMMUME KOOS LASTEGA,
JA SINA SAMMUD KOOS MEIEGA.
TUHAT TÄNU SELLE EEST,
ET HOOLIV JA ABIVALMIS OLED!

MARTA EMALE
TAPEEDI EEST.

TRISTANI EMALE
"MANGUASSADE"
EEST.

MARLEENI
EMALE
MEISTERDAMIS -
VAHENDITE
EEST.

ESTI

KALLID VANEMAD!

TÄNAME

MEELDIVA

KOOSTÖÖ EEST!

ÈNE RAIKE PILLE

st Kirjuta meile

KRIIDID

Teated:

IDEED UUEKS ÕPPE
(ÕPPEKÄIGUD, KÜHALISE

LAPSEVANEMAD

LIIKLUSEESKIRJU
VÕIKS KA ÜLE KORRATA

POLITSEI JA LÕVI LEO
TULETÕRJE AUTO, KIRABIAUTO

LOOMAAED

RAUDTEE-OHUTUS

PÄÄSKÜLA RADA (MATK + PIKNIK)

NÕMME LOODUSMAJA

Estonia klub

Ni
Po
N
õp
õ
Gle
Poli
Har
Miia
Poli
Loo
NUK
Hogt
Sage
Last
Must

UUEKS ÕPPEAASTAKS 2016/2017
KÄIGUD, KÜHALISED, TEEMAD JNE...)

IANEMAD

ESKIRJU
A ÜLE KORRATA

JA LÕVI LEO
TULETÕRJE AUTO, KIRABIAUTO

ED

OHUTUS

RADA (MATK + PIKNIK)

MAJA
a klub

ÕPETAJAD

Niguliste kunstiprogramm
Postkontor

Nõmme Loodusmaja SAUN
Õppekäik ehitusele

Üra Leib, Eesti Pagar
Glenhi lossipark

Politsei jaoskond, tuleõrje depoo

Hambaarst,

Miia-Milla-Manda

Poli mini-loomaaed

Loodusmuuseum

Nukumuseum

Hortes, Päasküla raba

Sage

Lastekirjanduskeskus

Mustkunsiteater

Laut

Loomaaed

Kuristu mini-loomaaed

Esko talu

Premia jäätisevabrik

Hobuteenused oü

LAPSED

MIS INIMESE SE

MIKS KISKJAD OÕSI
NÄEVAD JA KUULEVAD

ÜBUTAMA

MIKS LAPSED LASTEAI
KÄIMA?

Väärtuse järgija
Terviseteadlik
Pakun partnerlust
Kodu koostöö
Aktiivne kuulaja
Positiivne eeskuju
Aeg lapsele
Abitäna

Sõpruskond
Koostöö õpetajatega
Olla abivalmis
Aeg lapsele
Olla avatud aruteluks
Positiivne suhtlus ja eeskuju
Koostöö lastevanematega
Empaatia
Õpinuani nakkaja
Sõbralik
Tasemeid ja häänen allin

Õnnelikübiruum
Sõpruskond
Sotsiaalsed oskused
Huvitav põnev elamusrohke
Lastevanemate omavaheline suhtlus
Heade emotsioonide keskkond

HOOLIV PARTNERLUST PAKKUV
AEG LAPSELE
AKTIIVNE KULLATA TAGASISIDE
SEMPAKTILINE
KOOSTÖÖNE

KUI TERVIS MUL ON PAHA,
SIIS KODUS OLLA TAHAN.
ENDA PISIKUID TEISTELE
ANDA EI SOOVI,
SEST ET KÕIGIST SÕPRADEST
VÄGA MA HOOLIN.

KUI MUL PEAS ON
KORRAS PATS
SIIS MA OLEN ILUS LAPS.
KENA OLEN, KUI MUL
PUHAS SUU- PUHTAD RIIDED
JA KÕIK MUU.

MA HEA MEELEGA
ANNAN SUL KÄTT,
KUI SUL ON OLEMAS
TASKURÄTT.

SEDA KÕIGILE
MA TAHAKS ÕELDA – ISSID
EMMED PALUN MÕELDA!

LAHKUSE LEPPED

MARKUS

KAROLI

BERTHA TERRESA KAROLIN
KIANIAD NORA

A JENNY ANNA

JULGEN OLLA PAREM

DARE
MARCUS

MINU VALIK

JULGEN OLLA PAREM
LAHKEM
ÕIGLASEM

MINU VABADUS

HEA PIK KAASLASELE

KORRU LEPE

TÄNAN

LOHUTAD MÕISTMINE

VÄGIVALLA VABA

AITAD

TUNNUSTAN IGA S LINES ON MEIS
HEA TEO EEST MIDAGI HEAD
ALEX

OLEN KÄINUD OLEN NÄINUD

LAPSEVANEMA RAAMATUKOGUST LEIAD:

* "OLE SIIS HEA LAPS" M. TUULIK

* "LAS MA OLEN LAPS" S. KINNUNEN

* "MINU PIIRID - SINU PIIRID" J. JUUL

ÕPPEKÄIK
LENNUSADAMASSE

TEISIPÄEV
30. APRILLIL
KELL 10⁰⁰

PALUME LASTEAIAS
OLLA HILJEMALT
KELL 09⁰⁰

jō ulu eten dūs
JŌ ULUE TENID US

20. DETS.

KE L L 16.30

HEAD VANEMAD

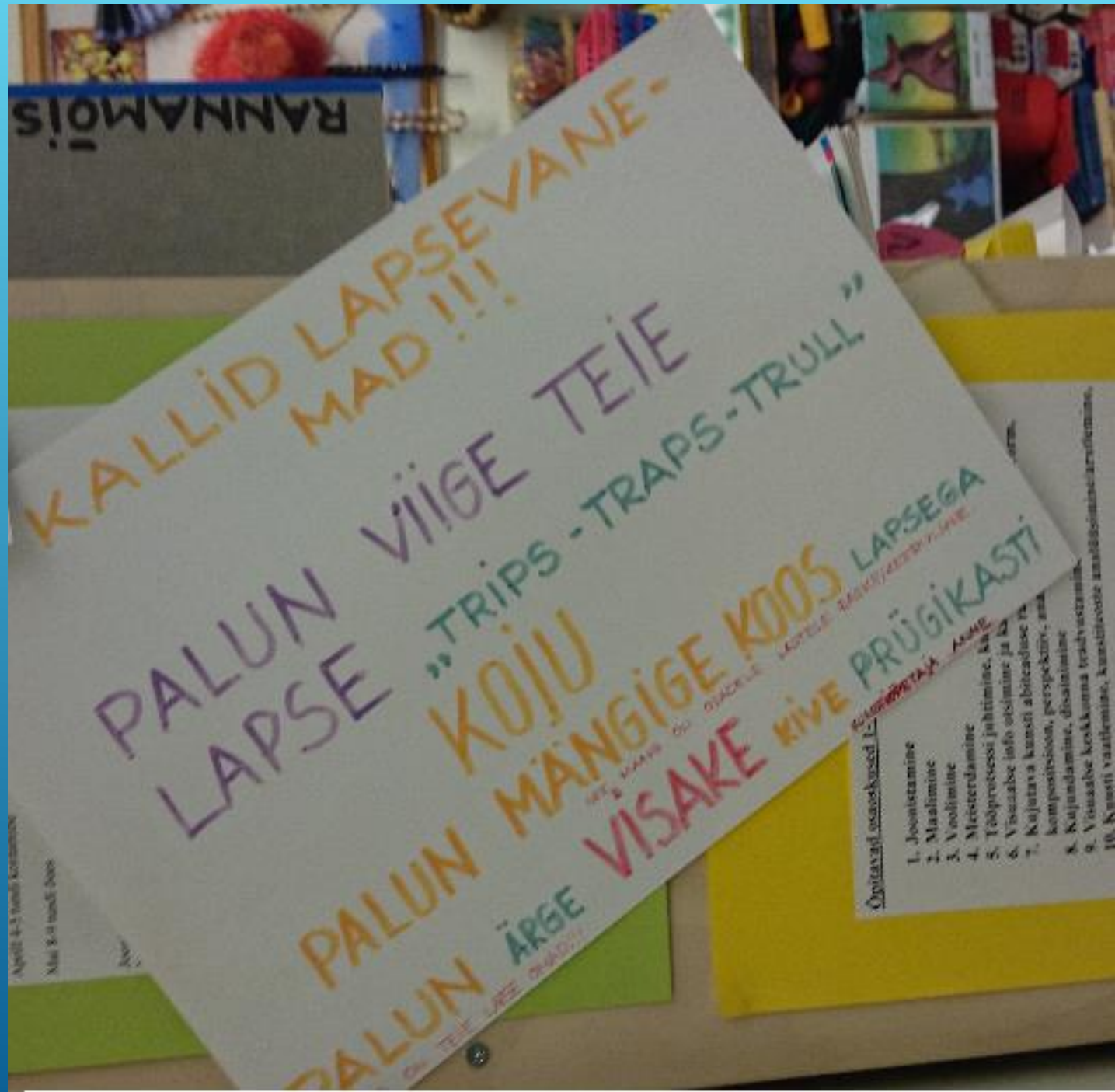
* MEIE LAPSED ON RÕÕMSAD.

(OLIVER PALUS ÕPETAJAL KIRJUTADA)

09.04.2019

LAPSESUV:

- EMME EI LUBANUD MUL PIRNI SÜÜA, SEST SEE AYAB NAERMA.

RANNAMOIS

KALLID LAPSEVANE-
MAD!!!

PALUN VIIGE TEIE
LAPSE "TRIPS-TRAPS-TRULL"
KOJU

PALUN MÄNGIGE KOOS LAPSEGA
VISAKE KIVE PRÜGIKASTI

Õpetavatel vanustel

1. Joonistamine
2. Maalimine
3. Voolimine
4. Meeterdamine
5. Tööprotsessi juhtimine, k.a.
6. Visuaalne info otsimine ja k.a.
7. Kujutava kunsti abivahenduse raamistik
8. Kujundamine, perspektiiv, aia
9. Visuaalne koostamine teadustrahvi
10. Kunsti vaatlemine, kunstilise arendamise

ARMAS EMA, KALLIS ISA!
MEELDETULETUSEKS LISAN,
KUI SA ASTUD MEIE TUPPA,
SAAPAD – JOPE ÄRA VÕTA!
MUIDU KÕNNIB KÕIK SEE MEES
NAGU LIIVAKASTI SEES!

KUI SINU LAPS

TULI KOJU

MUSTADE RIIETEGA

UURIMINE

MÕTLEMINE

ENESKINDLUS

MÄRKAMINE

UUDISHIMU

AKTIIVSUS

JULGUS
TSESESVUS

AUSTUS

RÕÖMSAMELSUS

LOOVUS

SEOSTE LOOMINE

SUHTLEMINE

TÄHELEPANU

PÜHENDUMINE

VAATA LÄHEMALT

TA

ON

AVASTANUD

PALJU

UUT

AGA

EELKÕIGE

OLI

SINU

LAPSEL

LOBUS

УВАЖАЕМЫЕ РОДИТЕЛИ!!!
ПРОСИМ ВАС **ВЫКЛЮЧАТЬ**
ПОСЛЕ СЕБЯ
СВЕТ В РАЗДЕВАЛКЕ!!!

LÜLITI

ÄRA UNUSTA LÜLITADA TULI
VÄLJA (KUI LAHKUD ESIKUST
VÕI SIIS KUI SEDA POLE VAJA)!!!
HOIAME KOKKU ELEKTRIT!

Lapse loovust toetav lapsevanem ja õpetaja (Robert Fischeri kirja pandud ja minu poolt veidi täiendatud versioon)

Annab aega, on kannatlik

Annab tagasisidet

Ei katkesta lapse loovaid tegevusi

Väärtustab loomingulisi mõtteid

Austab ennast ja austab last

Innustab mängima

Keskendub lapse mõttetegevusele

Mõtleb kaasa

Ei kiirusta otsustamisega

Kasutab avatud küsimusi

On tulemuste suhtes optimist

Oskab vigadest õppida

On avatud ja uuendusmeelne

On valmis aitama

Rõhutab iseseisvust

Innustab mängima

Näitab üles tõelist huvi

Aktsepteerib lapse otsuseid

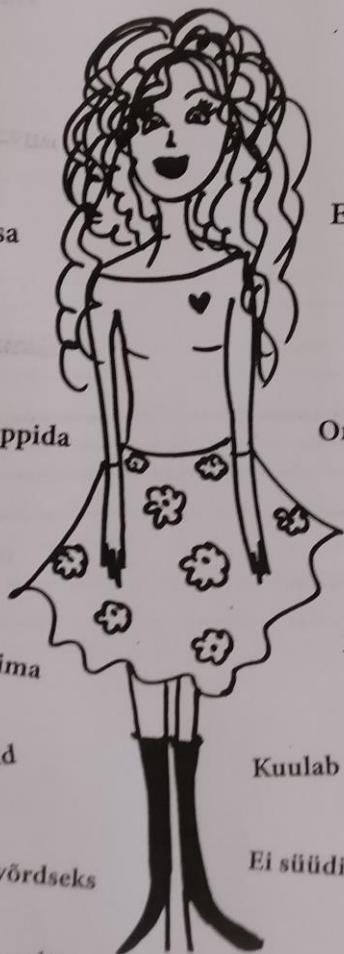
Kuulab aktiivselt

Järgib lapse huve

Peab last endaga võrdseks

Ei süüdistata oma probleemides last

On alati toeks

TEA – KUIDAS NÄIDATA LAPSELE LUGUPIDAMIST

- KASUTA LAPSE POOLE PÖÖRDUMISEL ALATI TEMA NIME.
- KIIDA LAST SIIRALT.
- KUULA, MIDA LAPS ÜTLEB, JA REAGEERI SELLELE.
- KUI JUBA LUBASID MIDAGI, SIIS ÄRA SEDA UNUSTA.
- KASUTA LAPSE IDEID JA ETTEPANEKUID.
- KÜKITA VÕI ISTU MADALAMALE, KUI LAPSEGA RÄÄGID.
- RÄÄGI LAPSEGA INDIVIDUAALSELT.

LASTEAIALOÕPETAJAD TUNNISTAVAD: OLULISED ASJAD, MILLELE LAPSEVANEMAD KAHJUKS TÄHELEPANU EI PÖÖRA

Lasteaiaõpetajate käest uuriti, millised on asjad, mis lapsevanematel tihti meelest kipuvad minema. Kuidas saaksid vanemad õpetajate elu natukenegi lihtsamaks teha? Saime järgnevaid vastuseid:

- "Kaasa võetud kaisukatele ning riietelegi tuleb lapse nimi sisse kirjutada."
- "Kui lapsele tuleb järele keegi, kes pole tema ema või isa, tuleks sellest kindlasti õpetajale teada anda."
- "Kontrollige, kas teie kontaktandmed on õiged. Kui need muutuvad, siis tuleb kohe teada anda."
- "Sõimekate sõrmkindad on väga suur probleem. Ema paneb ühele lapsele viis minutit kindaid kätte - korrutage see vähemalt kümnega ja saate teada, kui palju aega lasteaias ainult kinnaste kättepanemisele kulub."
- "Sõimerühma laps ei tohiks kanda nõõridega saapaid."
- "Lapse harjumine lasteaiaga võib mõnikord lausa mitu kuud aega võtta."
- "Korras jope- ja fliisilukud."
- "Kaelused, mitte pikad sallid (turvalisuse pärast, et laps saaks õues turnida)."
- "Ärge tehke laste eest asju ära, vaid varuge aega ja laske tal ise teha ja õppida."
- "Mõnikord lubage lapsele lasteaiast vaba päev. Need lapsed, kes vahepeal puhata saavad, omandavad õpitu paremini kui need, kes on viiel

- "Lapse harjumine lasteaiaga võib mõnikord lausa mitu kuud aega võtta."
- "Korras jope- ja fliisilukud."
- "Kaelused, mitte pikad sallid (turvalisuse pärast, et laps saaks õues turnida)."
- "Ärge tehke laste eest asju ära, vaid varuge aega ja laske tal ise teha ja õppida."
- "Mõnikord lubage lapsele lasteaiast vaba päev. Need lapsed, kes vahepeal puhata saavad, omandavad õpitu paremini kui need, kes on viiel päeval nädalas iga päev 11 tundi kohal. Viimased on nii väsinud, et ei suuda hommikuringis isegi kaasa mõelda või jutustada."
- "Lisaks tagavarariietele palume kappi ka kilekotti, kuhu saaks vajadusel määrdunud riided panna."
- "Harjuta last laua taga sööma. Ma ei tea miks, aga aina rohkem tuleb rühma lapsi, keda lusikaga toast tuppa taga aetakse - nad pole harjunud laua taga sööma."
- "Elementaarne oleks, et lapsevanem õpetab ise oma last peput pühkima. Loomulikult ei õnnestu see üleöö, aga õpetaja ei peaks ka seda tegema. Puutusin ise lapsevanemana taolise olukorraga kokku, kus lapsevanemad olid hämmeldunud, kui kuulsid, et laps peab end ise pühkima ja õpetaja ei teegi seda."
- "Üks asi, mida ei teadvustata, on see, et lasteaed toetab peret lapse sotsiaalsete oskuste arendamisel ja kooliks ettevalmistamisel. See eeldab kodu ja lasteaia vahelist väga tugevat koostööd. Ainsaks vastutajaks pole õpetaja."

**Laps ei ole iseendast halb, vaid lapsel ei tule
kohane käitumine iga kord hästi välja.**

**Pane tähele, et sa ei tembeldaks last patuoinaks, vaid kirjeldaksid tema
käitumist, mis ei pruugi igas olukorras lihtsalt kenasti välja tulla.**

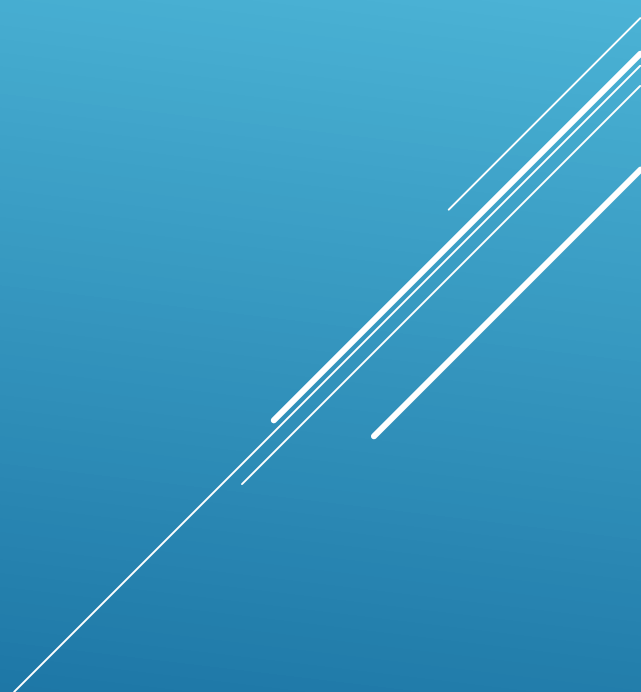

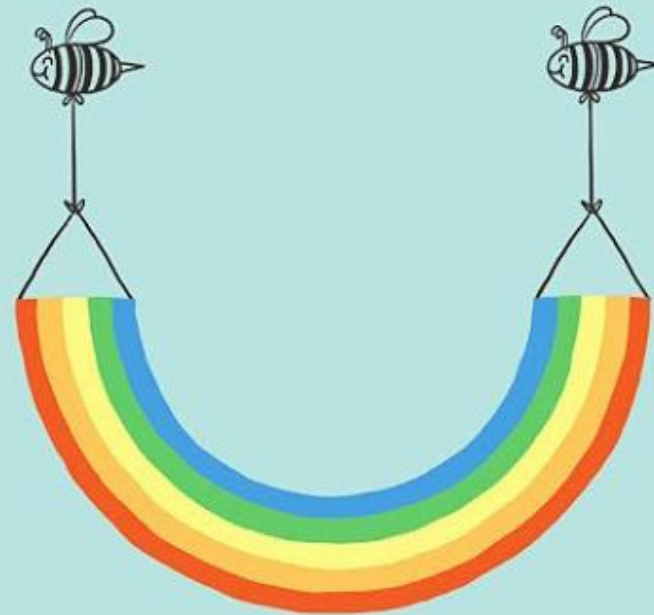
Üks tõeline õpetaja
ei peaks olema lapse mängude lõpetaja,
kes ütleb täpselt siis just,
kui lapsel on sees tohutu mängulust:
“Hakkame tegema õppetegevust,”
ja kutsuma lapsi laudade taha
ja ütlema: “Istuge maha!”
Lapsed vastavad kooris: “Ei taha!”
“No hea küll, siis istuge toolile!
Kuidas iganes ise soovite -
meil on õpe, mis lapsest lähtub.
No istuge ometi kähku!”
Lapsed istuvad, õpivad ajuga,
mitte kõikide meelte ja tajuga,
näevad silmaga, teevad käega,
mitte seesmise võluväega...
Üks tõeline õpetaja
ei peaks olema lapse mängude lõpetaja,
vaid ise ka natuke laps samal ajal.

KES ISE
ON VALGUS,
SELLE PEALE
EI PAISTA
VARJUD.

AITÄH JA EDUKAT RAKENDAMIST!

Be Positive

- ▶ www.heatujupood.ee
- ▶ www.vaartuskoolitus.ee
- ▶ www.mastery.ee